

Stowarzyszenie Miłośników Żubrów

ul. Ciszewskiego 8 pok. 42, 02-786 Warszawa

tel. (022) 593 65 80

www.smz.waw.pl

e-mail: izabela_bukowczyk@sggw.pl

Warszawa, 7 lipca 2008 roku

SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI SMŻ w I półroczu 2008

Stowarzyszenie Miłośników Żubrów aktywnie realizowało zawarte w swoim Statucie cele. Pozyskaliśmy nowych członków, tak więc w tej chwili SMŻ zrzesza 104 miłośników żubrów, w tym 4 członków wspierających. W pierwszej połowie 2008 Stowarzyszenie było inicjatorem i uczestnikiem następujących działań:

1) Spotkania „Dookoła żubra” – spotkania otwarte dla członków i sympatyków SMŻ

W pierwszym półroczu 2008 roku odbyło się 5 wtorkowych spotkań z cyklu „Dookoła żubra”.

- 8 stycznia Pani dr Katarzyna Olbrych, doktor nauk weterynaryjnych przedstawiła tezy swojej pracy doktorskiej o morfologii narządów płciowych żeńskich żubra. Ciekawa prezentacja wywołała dyskusję na temat przyszłości badań naukowych nad żubrem.
- Na początku marca Pan dr Mieczysław Hławiczka, lekarz weterynarii, opowiedział o swoich doświadczeniach związanych z opieką weterynaryjną nad stadem żubrów pszczyńskich, a prezentacja była wzbogacona ciekawymi zdjęciami z przebiegu różnych zabiegów oraz obserwacji stada.
- W kwietniu Pani dr Zuza Nowak z Katedry Genetyki i Ogólnej Hodowli Zwierząt SGGW przedstawiła różnorodność teorii naukowych wyjaśniających pochodzenie żubra oraz jego relacje filogenetyczne z bizonem i innymi Bovidae.
- We wtorek, 6 maja naszym gościem był Pan dr Bogdan Jaroszewicz z Białowieskiej Stacji Geobotanicznej UW. W swoim niezwykle interesującym wystąpieniu zatytułowanym „Po co roślinom żubr?” zaprezentował założenia i wstępne wyniki badań nad znaczeniem żubra dla rozprzeczania nasion roślin. Przedstawił również znacznie poszerzone względem istniejącego w literaturze menu żubra obejmujące kilkadziesiąt nowych gatunków roślin
- Na początku czerwca spotkanie „Dookoła żubra” zostało poświęcone prezentacji niemal ukończonej lekcji multimedialnej o żubrze. W chwili obecnej nanoszone są poprawki zgłoszone przez uczestników czerwcowego spotkania oraz komponowany jest podkład muzyczny. Ukończenie lekcji oraz jej powielenie planujemy na sierpień tego roku, by we wrześniu zaprezentować gotową prezentację podczas konferencji w Bieszczadach i by rozpocząć prezentowanie lekcji w szkołach.

- 2) Jednym z ważnych zadań Stowarzyszenia jest pozyskiwanie funduszy na ochronę żubra. Pierwsze półrocze bieżącego roku było bardzo łaskawe pod tym względem – uzyskaliśmy dotacje od:
- Wildlife Conservation Society (WCS) ze Stanów Zjednoczonych, które dużą kwotą wsparło realizację trzech zadań:
    - rozwój Centrum Doradczego,
    - transport żubrów linii białowiesko-kaukaskiej w celu ochrony zmienności genetycznej metapopulacji w Karpatach Wschodnich,
    - pobieranie prób oraz analizy DNA.
  - Large Herbivore Foundation, które przyznało dotację na rozwój Centrum Doradczego.
- 3) W ramach działań statutowych SMŻ obejmuje opieką osoby zainteresowane hodowlą żubra. W kwietniu odbyła się wizyta trojga członków Stowarzyszenia (Izy Bukowczyk, Kajetana Perzanowskiego oraz Mieczysława Hławiczki) w węgierskim Parku Narodowym w Aggtelek. Dyrekcja Parku w ramach podnoszenia atrakcyjności dla turystów oraz wzbogacania bioróżnorodności planuje stworzenie zagrody z żubrami. Wizyta miała na celu omówienie planów Parku, pokazanie możliwości, perspektyw oraz problemów związanych z gatunkiem i jego utrzymywaniem. Park ma przed sobą drogę, którą przebył już pan Andras Mester z Fuzerkomlos na Węgrzech. Podczas wizyty u niego grupa miała okazję podziwiać niemal gotową zagrodę dla żubrów z niezbędnym wyposażeniem. W niedługim czasie do Fuzerkomlos przewiezione zostanie pięć żubrów z Polski, a otwarcie zagrody planowane jest na koniec lata. Prace związane z przygotowaniem zagrody dla żubrów zostały natomiast zakończone w Kiermusach (podlaskie), gdzie 7 kwietnia właściciel Andrzej Żamojda dokonał uroczystego otwarcia pierwszej polskiej prywatnej zagrody żubrów. Niestety ze względu na mniejszą niż planowano powierzchnię zagrody przewiezione zostały jedynie trzy samice.
- 4) Opieka nad hodowcami, a także realizacja zawartych w umowie z WCS działań, obejmuje doradztwo i organizację wymiany zwierząt, by zadbać o rozłączność utrzymywania dwóch linii żubrów oraz uniemożliwić kojarzenia w bliskim pokrewieństwie. W związku z tym Stowarzyszenie zorganizowało wymianę trzech żubrów linii nizinno-kaukaskiej przebywających razem z przedstawicielami linii nizinnej w niemieckim Kropp. Ogrody zoologiczne w Łodzi i Poznaniu podarowały trzy zwierzęta linii nizinnej wymienione na przebywające w Kropp.
- 5) W pierwszej połowie 2008 roku Stowarzyszenie zakończyło prace związane z zamówioną przez Ministerstwo Środowiska ekspertyzą pt. „Opracowanie szczegółowych zasad prowadzenia hodowli restytucyjnej żubrów niezbędnych do wdrożenia „Strategii ochrony żubrów w Polsce”. Materiałnym efektem prac jest wydanie książki pt. „Hodowla żubrów. Poradnik utrzymania w niewoli”,

Wanda Olech-Piasecka